

Dialog⁹ beati Gre
 goriū pape: cuiusq; diaconi petri
 in quattuor libros diuisus: de vi
 ta & miraculis patrū italicorū:
 et de eternitate animarū: cū ta
 bul' nūcū a nouo supadditis.

Epitaphium beati Gregorii.

Suscipe fratno corp⁹ de corp⁹e sūptū:
 Reddere qđ valeas viuificante deo.
 Spirit⁹ astra petiit leti nil iura nocebūt:
 Cui vite alteri⁹: mors magis ipsa via est.
 Pontificis summi hoc clauduntur mem
 bra sepulchro.
 Qui innumeris vixit sem p⁹ vbiq⁹ bonis.
 Eturiem dapibus superauit frigora veste:
 Atq⁹ alias monitis te xitab hoste sacris.

Implebatq⁹ actu qđqđ s⁹ mone vocebat:
 Esset vt exēplū mystica verba loquens.
 Angelos ad xp̄m x̄tū pietate magistra
 Acqutrens fideiq⁹ agmina gente noua:
 Dic labor hoc studiū hec tibi cura hic pa
 stor agebas:
 Et dño offerres plurima lucra gregis.
 Discq⁹ dei consul factus letare triū phis.
 Nam mercedē operū lā sine fine tenes.

Cincipit dialogus

beati Gregorii pape eiusque discipuli Petri in quatuor libros diuisus: De vita et miraculis patrum italicorum: et de eternitate animarum

Cada

die nimis & ruda secula: riuu tumultibus depreffus: quibus in suis negociis plerumque cogimur soluere etiam quod nos certum est non debere: secretum locum petij amicum meroris: ubi omne quod de mea multi occupatiōe displicebat se patenter ostēderet: et cuncta que in huius genere dolore consueuerat: gesta ante oculos licent veniret. Ibi itaque cum afflicto valde et diu tacito sederet: dilectissimum filiū meū Petrum discipulum suum affuit: qui mihi a primo iuuentutis flore in amicis familiariter obstrictus est: atque ad sacri verbi indagatiōem socius. Qui graui excoquit cordis languore me itunes ait. Nihil quid noui: nam tibi aliquid accidit quod plerumque te solito meror tenet? Cui inquit. Meror petre quē quotidie patior: et spiritui mihi per usum vetus est: et semper per augmentum nouus. In felix dūppe animus meus occupatio me sue pulsatus vulnere: meminit qualis aliquando in monasterio fuit: quod ei labentia cuncta subtraheret: quantum rebus omnibus que voluūtur eminebat: quod nulla mihi celestis cogitatio reconluerat: quod etiam retentus corpore: ipsa carnis clausa contemplatione transibat: quod mortem quoque quod penecunctis pena est: videlicet ut ingressum vite et laboris sui premium amabat. At nunc ex occasio: ne cure pastoralis secularium hominum negotia paritari: et postea pulchram quietis sue spiritum terreni actus

pulvere feda est. Cumque se per desolatione multorum ad exteriora sparserit: etiam cum interiora appetit: adhuc perculdubio minor redit. Perpendit itaque quod tolero: perpendo quid amisi. Dumque intueor illud quod perdidit: fit hoc grauius quod porro. Ecce etenim nunc magni maris fluctibus: quoniam in nauimētis tepe statim valide procellis illidit. Et cum portus vite recolor: quasi post tergum ductis oculis viso litore suspiro. Quodque adhuc grauius est: dum in mensis fluctibus turbatur feror: vix iam portum videre valeo quē reliquit: quia et ita sunt casus mentis: ut prius quidē perdat bonum quod tenuit: sit tamen se perdidisse meminerit. Cumque longius recesserit: etiam bonum ipsius quod perdidit obliscit: fitque ut post neque per memoriā quidē videat: quod prius per actionem tenebat. Vnde hoc agitur quod permissum: quia cum nauigamus longius: iam nec portum quieris quē reliquimus: videmus. Nonnunquam vero ad augmentum mei doloris adiungitur: quod quorunda vita (quod prius seculum tota me tereliquerunt) mihi ad memoriā renocatur. Quorum dum culmine aspicio: quantum ipse in infimis iaceam agnosco: quorum plurimi conditori suo in secretiorum vita placuerunt: qui ne per humanos actus a nouitate mentis veterascerent: eos omnipotens deus huius mundi laboribus noluit occupari. Sed que iam plata sunt melius in sinu: si ea que per inquisitionem ac responsionem dicenda sunt: sola nominibus prenotatione distinguo. Petrus. Non valde in Italia quorundam vitam virtutibus fulsisse cognoui: ex quorum igitur cōparatione accenderis ignoro. Equidem bonos viros in hac terra fuisse non dubito: signa tamen atque virtutes aut ab eis nequē facta existimo: aut ita sunt hactenus silentio suppressa ut vtrum ne sint facta nesciamus.

Gregorius.

ricatus officio fungit: post nauē
carabū regebat: ruptoq; fune cu3
eodē carabo quē regebat inter vn
darū cumulos repente disparuit:
nauis autē cui ep̄s preerat tandē
post multa pericula ad osticam in
sulā fluctibus quassata peruenit.
Cūq; die tertio ep̄us nautā qui ab
eo abrept⁹ in carabo fuerat: i nul
la maris pte viderit apparere: ve
hemēter afflic⁹ mortuū credidit:
sed p obsequiū charitatis viuo vnū
quod mortuo debebat impēdit: et
om̄i potenti deo p absolutione ei⁹
aīe offerre sacrificiū victime salu
taris iuber: quo oblato restaurata
nauē perrexit ad italiā. Cūq; ad
romanū portū venisset: illic nauē
tam repperit quē mortuū m̄ puta
bat: tūc inopinata exultatione ga
uissus est: et eū qualiter tot diebus
in illo tanto maris periculo viuere
potuisset: inquisiuit. Qui videret
indicauit quotiēs in illius tem
pestatis fluctib⁹ cum eodē quē re
gebat fuisset carabo versatus: qua
liter cum illo vndis pleno nataue
rat: et quotiens eo a superiori par
te deorsum verso ipe carine eius in
perfederet: adiungens cū diebus
ac noctib⁹ incessanter faceret: iā
q; eius virtus fundit⁹ ex fame si
mul et labore cecidisset: quo eum
ordine diuina misericordia serua
uerit indicauit. Etenī quod etiam
nunc vsq; testatur dicens. Labo
rans in fluctib⁹ atq; deficiēs subi
to mētis pondere sum granatus:
ita vt neq; vigilare me crederē: ne
q; de pressis somno essem: et ecce
in eodē medio maris me posito qui
dam apparuit q̄ mihi panē ad refe
ctionē detulit. Quem mox vt co
medi vires recepi: nec longe post
nauis transiens affuit que me ab
illo vndarū periculo suscepit: atq;
ad terrā deduxit. Quod scilz ep̄s
audiēs req̄siuit diē: atq; illo fuis
se die repperit: quo pro eo presby
ter in ostica insula deo omnipotēti

hostiā sacre oblationis imolauit.

Petrus.

Et que narras ipse quoq; in
silia possit agnoui. Gregori⁹.

Ite cū viventib⁹ ac nescientib⁹
agitur: vt cunctis hec agētib⁹ atq;
sciētib⁹ ostēda ē: qz si insolubiles
culpe non fuerint: ad absolutionē
pdesse etiā mortuis victime sacre
oblationis posuit. Sed sciēdū est
qz illis sacre victime mortuis p
sunt: qui hic viuendo obtriuuerunt
vt eos etiā post mortē bona adiu
uent q̄ hic p̄p̄is ab alijs fiunt.

Caplm. lviij. De vtu
te ac mysterio victime salutaris.

Mter hec autē pensan
dum est q̄ timor sit via
vt bonum quod quisq;
post mortē suā sperat
agi per alios agat ipse
dū viuit per se. Beatius quippe ē
liberū exire: q̄ post vincula liber
tatē querere. Debem⁹ itaq; pre
sens seculū: vt qz iā conspiciamus
defluxisse tota mente cōtēnere: q̄
tidiana deolachrymaz sacrificiaz
quotidianas carnis eius et sangui
nis hostias imolare. Nec nāq; sin
gulariter victima ab eterno interi
tu animā saluat: q̄ illā nobis mor
tē vni geniti p mysteriū reparat.
qui licet resurgens a mortuis iam
nō moriē: et mors ei vltra nō dñā
bi ē: et in seipso immortaliter atq; in
corruptibiliter viuēs p nobis ite
rū in hoc mysterio sacre oblatiōis
immola ē. Et⁹ quippe ibi corp⁹ su
mi ē: ei⁹ caro in populi salutē par
ti ē: eius sanguis nō iam in man⁹
infidelitū: sed i ora fidelitū fundi ē.
Nunc ergo pensē⁹ quale sit pro
nobis hoc sacrificiū quod p absol
utione nostra passionē vni geniti
filij sem p imita ē. Quis enī fide
litū habere dubiū possit in ipsa i mo
latiōis hora ad sacerdotis vocē ces
los aperiri: i illo iesu xp̄i mysterio

Nota di
ligenter.

No. vi. b.

De imo
latōe xp̄i

Nota.

Dialogi beati Gregorij. Liber Quartus

angelorum choros adesse summis
ima sociari. terrena celestibus iun-
gi: unum quoque ex visibilibus atque
invisibilibus fieri.

Ca. lix. De affligendo
corde inter sacra mysteria: et post
de mentis custodia.

Sacerdos
inter cele-
brandum
quid agere
debeat.

Sed necesse est ut cum
hec agimus: nosmetipsos
deus in cordis contri-
tione mactemus: quia
qui passus es dominice
mysteria celebramus: debemus imi-
tari quod agimus. Tunc ergo vere
pro nobis hostia erit deus: cum nos
ipsos hostiam fecerimus. Sed studen-
dum nobis est ut etiam post oratio-
nis tempora in quantum deo largiente
possumus in ipso animi suo ponde-
re et vigore seruemus: ne post cogi-
tatio fluxa dissolvatur: ne vana me-
ti leticia surrepat: et lucrum copu-
lationis anime per incuriam fluxe cogi-
tationis perdat. Sic quippe quod po-
poscerat anna obtinere meruit: quod
se post lachrymas in eodem men-
tis vigore servavit. De qua nimi-
rum scriptum est. Multosque eius non sunt
ampli in diversa mutati. Que igitur
non est oblita quod petiit: non
est privata munere quod poposcit.

i. Re. j. c.

Caplin. lx. De relaxan-
dis culpis alienis ut noster relaxetur.

Sed inter hec sciendum
est: quille recte delicti
veniam postulat: qui prius
hoc quod in ipso delinquit
tur relaxat. Nunquid enim
non accipitur: nisi a fratre discordia ab
animo pellatur: dicente veritate. Si
offers munus tuum ante altare: et re-
cordatur fueris quia frater tuus
aliquid aduersum te. Relinque ibi
munus tuum ante altare: et vade prius
reconciliari fratri tuo: et tunc veniens
offeres munus tuum. Quia in re pe-
sandum est cum omnis culpa munere
soluatur: quod gravis est culpa discor-
die pro qua nec munus accipitur. De

Mat. v.

hem? itaque ad primum (quibus longe
positum: longeque disiectum) mēte
tre: eius animum subdere: humilitate
illū ac beniuolentia placare: ut scilicet
conditor noster dum ea placat
est noster mētis asperit a peccato
nos soluat: quia munus pro culpa su-
mit. Veritatis autē voce attestat. **Matth.**
te didicimus: quia seruus qui decem **xvii.**
milia talenta debebat: cum peniten-
tiam ageret absolutionē a domino ac-
cepit. Sed quia conseruo suo centum se-
bi denarios debenti debitum non dimi-
sit: et hoc iussus exigi quod ei fuerat
iam per penitentiam dimissum. Ex quibus
videlicet dictis constat: quia si
hoc quod in nos delinquit ex cor-
de non dimittimus: et illud rursus
exigitur quod nobis iam per peniten-
tiam dimissum fuisse gaudebamus.
Igitur dum per indulgentiam temporis spa-
cium licet dum iudex sustinet: dum con-
uersionē nostrā is qui culpas exami-
nat expectat: conuenimus in lachry-
mis variciā mentis. formemus in
proximis gratiam benignitatem. Et
audēter dico: quia saluari hostia
post mortem non indigebimus: si ante
mortem deo ipsi hostia fuerimus.

Deo gratias.

Finit Dialogus beati Gregorij
Pape. Impressus opera Adaltri-
ci gering. et magistri Berchtoldi
rebolz sociorum. Parisius com-
rantium In vico sorbonico signoque
solis aurei. Anno domini millesimo
quingentesimo octauo. Die vero
xxij. Marcij.

Tabula materiārū.

Tabula materiāz singulariū / i diui Gregorij dialogum.

Abacus et Bndict⁹ con-
 ferunt. fo. xix. co. iij.
 Abbas mortu⁹ in se-
 pulchro se xrit. fol.
 xxxiij. columna. j.
 Absolutio montaltū. f. xix. co. iij.
 Abūditus custos auctoritate petri
 paraliticā curauit. fo. xxv. iij.
 Aduocat⁹ futura p̄dixit. fo. xlvij.
 columna. iij.
 Agapit⁹ claudū et mutū curauit
 fo. xxv. col. j.
 Agathus ep̄s. fo. lix. col. j.
 Amāti⁹ freneticum curauit. fo.
 xxxv. col. iij.
 Amanti⁹ signo crucis serpentes
 necat. fo. xxxv. col. ij.
 Amāti⁹ solo cōtactu egros curat
 fo. xxxv. col. ij.
 Andreas ep̄s abdicat mulieres
 a se. fo. xxvj. col. ij.
 Alia et mortalis et immortalis est.
 fo. lv. col. iij.
 Alia inuisibilis est. fo. xliij. col. iij.
 Anim⁹ in vita monastica quiet⁹.
 fo. ij. col. j.
 Animi in quietudo secularib⁹ ne
 gocijs occupat. fo. ij. col. j.
 Antiphona Johānis. fo. li. col. j.
 Anthoni⁹ visio. fo. lvj. col. j.
 Aqua hauriri poterat: diffusū ē nō
 poterat. fo. xxxij. col. iij.
 Arrianus ep̄s cecitate percussus
 est. fo. xxxv. col. iij.
 Arrian⁹ longobardoz ep̄s. fo.
 xxxv. col. iij.
 Athesis flumi⁹ ingens miraculū.
 fo. xxxij. col. iij.
 Aues et p̄tes extulit. f. xxx. ij.
Balneu ciceronis monaste-
 riū. fo. iij. col. iij.
 Basilii⁹ rome cremat⁹ ē. f. v. co. j.
 Basilii⁹ sub habitu monachi dya-
 bol⁹ ab eq̄to cernit. fo. iij. c. iij.
 Benedictus abbas effect⁹. fo. xij

columna. iij.
 Bndict⁹ ad paulū cōfert. fo. xvij
 columna. ij.
 Bonifaci⁹ adhuc puer / o fone hor-
 reū tritico impleuit. fo. ix. col. iij.
 Bndict⁹ an susceptū monasteriū
 relinq̄re debuit. fo. xliij. col. j.
 Bndict⁹ aīam germani vidit. fo.
 xliij. col. ij.
 Bndict⁹ absentia in spū vidit. fo.
 xvj. col. iij.
 Bndict⁹ apparuit q̄busdā in som-
 nis. fo. xix. col. ij.
 Bndict⁹ capisteriū fractū o fone
 refecit. fo. xij. col. iij.
 Bndict⁹ coruo p̄cepit vt venenatū
 panē florērij deferret. fo. xv. ij.
 Bndict⁹ cognouit cogitationes su-
 perbi. fo. xv. col. iij.
 Bndict⁹ cōfertur ad moy sem / he-
 liseū. et c. fo. xv. col. iij.
 Bndict⁹ denunciāt fratrib⁹ diem
 obitus sui. fo. xxiij. col. ij.
 Bndict⁹ dilaceratū puerū o fone
 renouificauit. fo. xvj. col. iij.
 Bndict⁹ diē paschalē ignorabat
 fo. xij. col. iij.
 Bndict⁹ volūtū o fone sua oleo ple-
 nū reddidit. fo. xxi. col. j.
 Bndict⁹. xij. monasteria constru-
 xit. fo. xliij. col. ij.
 Bndict⁹. xij. solidos diuiti⁹ ac-
 cepit. fo. xx. col. iij.
 Bndict⁹ edem a pollinis in sancti
 martini tēplū cōmutauit. fol.
 xvj. col. j.
 Bndict⁹ excolcauit minando. fo.
 xix. col. iij.
 Bndict⁹ falcastri ferrū ad manu
 briū relūxit. fo. xliij. co. iij. i. fi.
 Bndictus in spū vidit absentē co-
 medere. fo. xvij. col. j.
 Bndict⁹ lapidē dyabolo granatū
 o fone leuē fecit. fo. xvj. col. ij.
 Bndict⁹ marciū a cathena libera-
 uit. fo. xxxj. col. ij.
 Bndict⁹ monachorum regulam
 scripsit. fo. xxiij. col. j.
 Benedictus o fone sua mortuum
 resuscitauit. fo. xxi. col. iij.
 h. iij.